

Nei til ekstrem boikott

Eirik-Kornelius Garnes-Lunde
Eigalu@hotmail.com

Boutaleb og Rosslund tar til orde for ensidig aktivisme basert på mangelfull kunnskap.

Eirik-Kornelius Garnes-Lunde. Bilde: privat

Samtidig som jeg skriver dette, går dokumentaren om massakren på Supernovafestivalen i Israel 7. oktober 2023 på TV. Der ble 370 mennesker, de fleste unge, myrdet med kaldt blod. De skulle nyte helgen på trancefestival, men ble ofre for en grusom massakre. Videre ble mange hundre sivile fra landsbyene i området rundt Gaza drept og kidnappet. Det er dette som er den utløsende årsaken til tragedien som utspiller seg i Gaza. Det var ingen krig før terroren 7. oktober.

Det er av den grunn forstemmende å se at Boutaleb og Rossland (2024) ønsker å ensidig ramme Israel gjennom boikott, desinvestering og sanksjoner (BDS). Psykologer skal selvsagt arbeide forebyggende, og vi må på bakgrunn av vårt etiske rammeverk også engasjere oss når menneskerettigheter krenkes. Det er derfor gode grunner til å kritisere Israel på like fot som andre stater. For å ikke skade profesjonens anseelse må dette engasjementet likevel være informert og balansert. Det har jeg vanskelig for å se at er tilfelle med Boutaleb og Rosslands aktivisme og «Psykologopprop mot folkemord i Gaza», som de henviser til i sitt innlegg.

Manglende forståelse

Mitt viktigste ankepunkt mot debattinnlegget deres er den totale mangelen på forståelse for de vedvarende konsekvenser det historiske jødehatet og angrepet 7. oktober har for jøder. Psykologer bør ha forståelse for at svært mange (israelske) jøder lever i frykt for terror og militære angrep med hensikt om å utsette Israel. Siste måling fra et av de palestinske statistikkbyråene viser at 71 % av innbyggerne i Gaza støtter Hamas' opptreden den 7. oktober (Palestinian Center for Policy and Survey Research, 2024). Israelske jøder kan derfor med god grunn frykte for fremtiden. Angrepet 7. oktober tydeliggjorde at jøder lever i fare for stadig nye angrep. Ensidig BDS-aktivisme mot Israel oppleves svært urettferdig av israelere som lever i skyggen av Holocaust og nå har opplevd nye massakrer og at mange har liten sympati for gislene som Hamas fortsatt har i sitt fangenskap.

Boutaleb og Rossland henviser til «Psykologopprop mot folkemord i Gaza», og jeg vil anta at de gir uforbeholden støtte til dette oppropet. Påstandene som fremkommer i oppropet, er etter mitt syn svært problematiske.

Utilstrekkelig faktagrunnlag

For det første påstås det skråsikkert at det begås et folkemord i Gaza. Folkerettsjurister er uenige om dette kan kalles et folkemord (Andresen, u.å.; Sævik, 2024). Folkemordkonvensjonen er krevende materie, men det er sentralt å bedømme intensjonen når det skal vurderes om massedrap er et folkemord: at en (stat) ønsker å helt eller delvis utsette en (i dette tilfellet) nasjonal gruppe. Det som taler mot at Israel utfører et folkemord, er at Israel ofte varsler gjennom tekstmeldinger før de bomber et område, og at det gjøres vurderinger av målets verdi opp mot sivile tap. Det fremstår dermed langt fra så sikkert at Israels intensjon er å utsette hele befolkningen, særlig sett i lys av Israels store militære kapasitet.

Grunnen til at det er viktig å ikke bruke begrepet folkemord før Israels intensjon er fastslått, er at en anklage om folkemord umuliggjør en balansert debatt om Israels krigføring. Den svartmaler landets militære, og dermed landet selv. All den tid Israel på en særlig måte rammes av rasistisk hat som verdens eneste jødiske stat, bør kritikken mot dem være korrekt og balansert.

Utilsiktet støtte til terror

For det andre opplyser oppropet oss om at «over 1 % av Gazas barn, kvinner og menn er drept», helt uten å ta hensyn til at store andeler av de drepte antas å være terrorister fra Hamas (Ismaeli, 2024). Oppropet overser at Hamas er kjent for å gjemme seg blant sivile (Casert, 2023), og gir etter mitt syn inntrykk av at Israel bomber Gaza uten å ta noen hensyn.

For det tredje er det urovekkende at oppropet oppfordrer til boikott av israelske institusjoner med bånd til staten, mens det samtidig oppfordres til samarbeid med palestinske utdanningsinstitusjoner uten vilkår. I et autoritært samfunn som det Hamas har etablert på Gaza, er det vanskelig å se for seg at ikke universiteter og forskningsinstitusjoner tvinges til å støtte Hamas-staten i deres terrorangrep på sivile, blant annet det som skjedde 7. oktober. Oppropets oppfordring til samarbeid med palestinske institusjoner vil i ytterste konsekvens kunne føre til at man støtter terror, samtidig som israelske akademikere som er krigsmotstandere, mister muligheter bare fordi de jobber ved et israelsk universitet.

Utilrådelige løsninger

Den ene av forfatterne av innlegget oppgir å være en del av Palestinakomiteens BDS-utvalg. Palestinakomiteen er en gruppering som sammen med BDS-bevegelsen ønsker å oppløse Israel som jødisk stat, og skape en stat der jøder etter all sannsynlighet havner i mindretall. Ettersom store andeler av den palestinske befolkningen støttet Hamas' angrep på jødiske sivile 7. oktober (Palestinian Center for Policy and Survey Research, 2024), er det grunn til å anta at jøder vil leve svært utrygt i en slik stat. Det er ikke usannsynlig at en slik løsning vil føre til en etnisk rensing av jøder som vil få den nåværende Gazakrigen til å fremstå som lite brutal (Snoen, 2024). Syv millioner jøder, hvorav mange enten selv er etterkommere fra holocaustofre eller jøder som måtte flykte fra arabiske land, vil trolig igjen (i beste fall) drives på flukt.

Jeg håper ingen av Psykologforeningens medlemmer unngår å bli berørt av det som skjer i Gaza. Ei heller den velbegrunnede frykten israelske jøder opplever. Ettersom de faktiske forholdene er mye mer komplekse enn det som fremkommer i Boutaleb og Rosslands innlegg og oppropet de viser til, er det likevel grunn til å være tilbakeholdne med ensidig aktivisme mot Israel. Ikke minst fordi vi som profesjon må kunne hjelpe alle pasienter, også jøder. Dette vil neppe bli enkelt dersom psykologer og Psykologforeningen støtter ekstrem BDS-politikk, slik innlegget tar til orde for.

Merknad: Garnes-Lunde er vikarprest i et kirkesamfunn som driver kirkelig arbeid i Israel.

Referanser

- Andresen, N. A. (u.å.). *Minervapodden: Cecilie Hellestveit*. Hentet 2. juli 2024, fra <https://www.minerva.no/cecilie-hellestveit-gaza-israel/minervapodden-cecilie-hellestveit/448877>
- Boutaleb, N. & Rosslund, M. (2024, 17. juni). Krever handling mot folkemord. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. <https://psykologtidsskriftet.no/debatt/2024/06/krever-handling-mot-folkemord>
- Casert, R. (2023, november 13). EU nations condemn Hamas for what they describe as use of hospitals, civilians as 'human shields'. *Associated Press*. <https://apnews.com/article/european-union-condemn-hamas-human-shields-2c0d1c04cb38fc4acce37d8d624e1a3f>
- Ismaeli, A. (2024, 16. april). Hvor sterkt står Hamas etter et halvt år med krig mot Israel? *Aftenposten*. <https://www.aftenposten.no/verden/i/9zgd2l/hvor-sterkt-staar-hamas-etter-et-halvt-aar-med-krig-mot-israel>
- Palestinian Center for Policy and Survey Research. (2024, 20. mars). *Press Release: Public Opinion Poll No (91)*. <https://www.pcpsr.org/en/node/969#:~:text=satisfaction%20with%20the%20role%20of%20Hamas%20remains%20stable%20at%2070%25%20>
- Snoen, J. (2024). Hamas fra elven til havet. *Minerva*. <https://www.minerva.no/demokrati-frihet-israel/hamas-fra-elven-til-havet/449590>

Sævik, T. H. (2024, 16. januar). – Skal svært mye til for at Israel blir dømt. *Dagen*. <https://www.dagen.no/nyheter/skal-svaert-mye-til-for-at-israel-blir-domt/>